Z PORUBSKEJ KAPSY

Noviny obyvateľov Poruby **Ročník II, číslo 3/2024**

ROZLÚČKA PREDŠKOLÁKOV S MATERSKOU ŠKOLOU

Už tradične sa predškoláci, učitelia materskej školy a rodičia stretávajú posledný týždeň školského roka so starostom obce. Tento rok nebol výnimkou. Milé stretnutie pri príležitosti „Rozlúčky s predškolákmi“ sa uskutočnilo v stredu 26. júna 2024. Konalo sa v slávnostne vyzdobenej sále Kultúrneho domu v Porube. Zápisom do pamätnej knihy obce, pasovaním od starostu obce Poruba a prevzatím si dekrétov sa predškoláci rozlúčili s materskou školou, kde prežili veľa krásnych chvíľ a naučili sa mnoho nových vecí. Veru, ťažké bývajú chvíle lúčenia, slzám sa sotva niekto ubráni, ale život je už taký – čas plynie a vždy prináša nové cesty životom. Deti si pre všetkých pripravili pekný program. Jeho súčasťou boli básničky a pesničky. Našich 14 predškolákov čaká od septembra nástup do školy. Každý rodič má trošku obavy, ale deti to určite zvládnu. Všetci im želáme veľa síl, odhodlania a úspechov v ich novej životnej etape. Pani učiteľky čaká v septembri opäť dôležitá úloha. Prídu nové deti a treba ich pripraviť na život v kolektíve. Predškolákov opäť pripraviť do školy. Prajeme im veľa trpezlivosti, zdravia, úspechov a kreatívnych nápadov.

-red-

Z obsahu:

Rozlúčka s predškolákmi
Obecný úrad informuje
Zo života v obci
Materská škola
Z porubskej kapsy
Zaujímavosti, šport
Pozvánky na podujatia







Za to všetko, čo už vieme,
s láskou Vám dnes
ďakujeme.
Za stovky pesničiek,
rozprávok a hier,
za lásku a úsmev,
čo nikdy neschádzal z pier.
Slová vďaky, slová lásky
povedať Vám chceme,
že nikdy na Vás
nezabudneme
a za všetko ďakujeme!



OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Nové dopravné značenie

Začiatkom júna boli ukončené práce na osadení nového dopravného značenia na komunikáciách, ktoré prešli minulý rok rekonštrukciou. Okrem výmeny pôvodného značenia bolo v zmysle dopravného pasportu obce Poruba doplnené aj nové dopravné značenie – zóna 30, zúžená vozovka, 6 dopravných zrkadiel a iné. Je len na nás - motoristoch a všetkých účastníkoch cestnej premávky dopravné značenie rešpektovať a dodržiavať. Veríme, že novým dopravným značením zvyšujeme hlavne bezpečnosť na našich cestách.





V darovaní krvi ideme príkladom

Porubská kvapka krvi je prestíž, na ktorú sme v našej obci hrdí. Organizovaný odber sa uskutočnil 29. júla 2024 a tento raz prišlo krv darovať päťdesiat darcov, z toho osem prvodarcov. Všetkým darcom patrí naše uznanie a vďaka. Starosta obce osobne poďakoval SČK miestnemu spolku Poruba - pedsedníčke Maťke Gebrlínovej Čavojskej a členkám Katke Čavojskej a Karinke Kokuľovej a aj odbernému tímu na čele s pani primárkou za profesionálny prístup k darcom. Všetkým darcom patrí úprimná vďaka. Zvládli to s úsmevom na tvári a sľúbili, že prídu opäť.





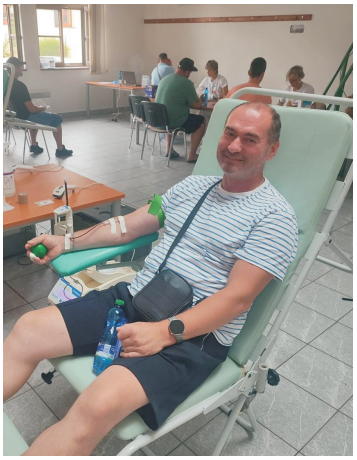

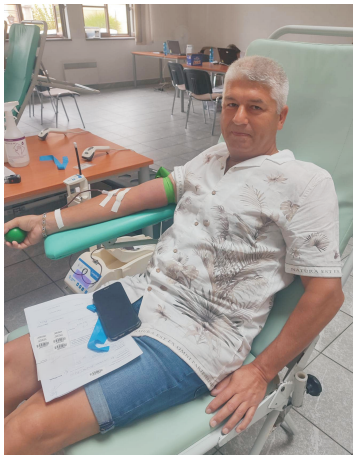

Koniec doby papierovej na úradnej tabuli

Od júla máme na budove OcÚ Poruba kiosk, ktorý plnohodnotne nahrádza úradnú tabuľu. Kopa papiera na vývеske je už minulosťou. Kiosk sa ovláda dotykom a nájdete v ňom všetky potrebné informácie. Úradné oznamy, zápisnice, oznámenia o stavebných konaniach, všeobecne záväzné nariadenia a iné dôležité oznamy. Hlavnou výhodou je odstránenie „papierovačiek“, nízka spotreba elektrickej energie, moderný dizajn. Je to česko-slovenská výroba.



Ovládanie je jednoduché a intuitívne, nie je čo pokaziť. Treba len skúsiť. Tabuľa je prístupná nonstop. Umiestnená je vľavo od hlavného vchodu do budovy.



ZO ŽIVOTA V OBCI

Dom kultúry

Pre niekoho banalita, ale pre tých, ktorí stáli na pódiu dlhodobý problém. Svetlík na streche domu kultúry v našej obci je síce dizajnový, avšak počas dňa prepúšťal do sály lúče, ktoré oslňovali účinkujúcich na pódiu i na poschodí sály. Pri podujatiach to spôsobovalo účinkujúcim značné ťažkosti, aby sa plne mohli sústrediť na svoj výkon.
Tento dlhodobý problém je vyriešený. Na svetlík boli nainštalované protislnečné fólie. Predstavujú dobré riešenie na ochranu pred škodlivým UV žiarením a zlepšenie vnútorného prostredia proti slnku aj teplu. Aplikované boli na vonkajšiu stranu okien s hlavným cieľom chrániť pred slnečným žiarením a teplom. Ich výhodou je vysoká efektivita. Neprepustia oslňujúce slnečné lúče, čím zároveň zabraňujú aj prehrievaniu interiéru. Rovnaké fólie boli inštalované aj od cesty - na južné okno domu kultúry.



Cez prázdniny bolo v materskej škole rušno

Ani tieto letné prázdniny nebolo v našej materskej škole ticho. Skôr naopak. Dôvodom boli prebiehajúce práce na nových vykurovacích zariadeniach (radiátoroch) v administratívnej časti a v školskej kuchyni (pavilón 3). Pôvodné radiátory už boli na hranici životnosti a bol najvyšší čas na výmenu. Touto prácou bola ukončená komplexná rekonštrukcia vykurovania v celej budove Materskej školy Poruba. Okrem zvýšenia komfortu pre zamestnancov získame aj preukázateľnú úsporu energií. V kuchyni pribudli nové profesionálne kuchynské stroje – elektrická panvica a kotol, vďaka ktorým môžeme efektívne pripravovať zdravé a chutné jedlá pre našich stravníkov. Nové „mašiny" zvládnu veľa, preto veríme, že budú dlho slúžiť.





Kamerový systém

Ešte začiatkom júna 2024 bola ukončená realizácia rozšírenia kamerového systému v našej obci. Na strategické miesta po obci bolo umiestnených šestnásť kamier. Určite si nikto neželá, aby sme riešili v obci akúkoľvek kriminalitu a veríme, že aj naďalej sa v Porube bude k spokojnosti žiť. Hlavnou úlohou kamerového systému je odhaľovať kriminalitu a vandalizmus. Je pravdou, že sa stále viac s týmito pojmami stretávame. Dnes sme už v našej obci pripravení, aby sme uľahčili prácu Polícii SR. Kamerový systém je zhotovený v súlade s platnou legislatívou a pravidlami o GDPR, teda s pravidlami ochrany osobných údajov. Projekt „Rozšírenie kamerového systému v obci Poruba" podporila Vláda SR dotáciou 3 200 €. Realizátor projektu rozšírenia kamerového systému bola spoločnosť HUGOTECH, s.r.o.

Panelka bude čoskoro minulosťou

Už od septembra začnú v Porube práce na komplexnej rekonštrukcii tzv. panelky v úseku od kostola po most pri COOP Jednota. Rekonštrukcia bude zahŕňať odstránenie panelov, výmenu podložia a uloženie nového podložia, odvodnenie, sanáciu oporného múru a jeho odizolovanie, úpravu zábradlia a nový asfaltový povrch. V čase rekonštrukcie bude premávka pre vozidlá a pre peších úplne uzavretá. Práce sa budú realizovať počas 2 mesiacov. Obecný úrad žiada všetkých občanov o trpezlivosť, rešpektovanie pravidiel a strpenie nevyhnutných prác počas celej doby rekonštrukcie komunikácie.



Prosíme o rešpektovanie
a strpenie počas vykonávaných prác.
Robíme to pre Vás.

Divadlo prišlo medzi nás - Jožko Púčik a jeho kariéra







V Porube si obyvatelia mohli 16. júna 2024 pozrieť divadelné predstavenie JOŽKO PÚČIK. Zaujímavý príbeh svedomitého úradníka Jožka Púčika, pracujúceho v dobročinnom spolku Humanitas. Satirickú hru od slovenského dramatika Ivana Stodolu mohli sledovať v podaní ochotníckeho DIVADLA Z DVORA pod režisérskym vedením Alžbety Hammer. Predstavenie sa uskutočnilo v sále KD Poruba. Satirická hra sa divákom veľmi páčila a herecké výkony niekoľkokrát odmenili potleskom. Určite týmto spôsobom podporíme rozvoj divadelnej tvorby v našom regióne aj v budúcnosti a už teraz sa tešíme na ďalšiu inscenáciu slovenskej klasiky.







Svetová Letná pauza 2024 v Porube

Hudobné teleso **COLLEGIUM MARIANUM** prinieslo v júli do Poruby hudbu z „odvrátenej strany sveta ", čím vytvorilo neopakovateľnú atmosféru. Skvelé spevácke a hudobné výkony naozaj svetových kvalít nás preniesli do Peru, Bolívie, Čile - do obdobia 17. a 18. storočia.
Bol to výnimočný a naozaj dychberúci zážitok. O tom, že koncert v našom kostolíku má vždy svoju atmosféru vie mnoho umelcov a radi sa do Poruby vracajú. Starosta obce Tomáš Tóth pripomenul, že LETNÁ PAUZA je už od roku 2015 súčasťou začiatku leta v našej obci a zároveň vyslovil presvedčenie ako je nesmierne rád, že toto podujatie má stále svojich stálych aj nových priaznivcov zo širokého okolia. Úprimne poďakoval účinkujúcim, všetkým priaznivcom hudby. Zvlášť pani kostolníčke Evke Dobrotkovej za krásnu výzdobu kostola.





ZO ŽIVOTA V OBCI

Významná udalosť v našej farnosti



Iba prednedávnom sme si pripomenuli životné jubileum správcu lazianskej fary Mgr. Jána Marcina a už si ho pripomíname opäť. V závere júna 2024 odslúžil v porubskom kostolíku svätú omšu a rozlúčil sa. Odišiel v 70. roku života a 42. roku kňazstva na zaslúžený odpočinok. Mgr. Ján Marcin pochádza z východného Slovenska, no celý svoj kňazský život prežil v Banskobystrickej diecéze. Po kňazskej vysviacke (1982) bol kaplánom v Hriňovej a krátko viedol farnosť v Sáse (1984). Od roku 1985 bol správcom farnosti vo Veľkom Poli (1985) a zároveň vypomáhal v Kľaku, od roku 1988 viedol faru v Rudne nad Hronom. Po politických zmenách v našej krajine bol farárom v Jastrabej (1990), Žarnovici (1996) a Čereňanoch (2000). Od roku 2011 prijal poverenie viesť faru v Lazanoch, ktorá bola zároveň jeho posledným pôsobiskom. Mgr. Jánovi Marcinovi ďakujeme za 13 rokov duchovnej služby v našej farnosti, ktorú vykonával obetavo a pre všetkých. Na zaslúženom odpočinku v rodnom kraji mu želáme veľa zdravia a pokoja. V našej obci bude vždy vítaný a určite naňho nezabudneme.

(erk)

Máme nového kňaza

Od 1. júla 2024 sa novým lazianskym farárom stal Mgr. Pavol Štefanka. Jeho rodným krajom je Pohronie, konkrétne obec Pitelová. Za kňaza bol vysvätený v roku 2003. Najskôr bol kaplánom v Novej Bani, od roku 2005 viedol farnosť v Sklených Tepliciach. Súčasne si rozširoval vedomosti štúdiom na Pápežskej teologickej akadémii v Krakove. Od roku 2009 sa stal administrátorom a neskôr farárom v Hliníku nad Hronom. Zároveň bol menovaný za sudcu (2014) Diecézneho cirkevného súdu v Banskej Bystrici, ktorého je v súčasnosti prísediacim členom. Mgr. Pavol Štefanka sa v svojom predchádzajúcom pôsobisku zaslúžil o obnovu historickej kalvárie. Na novom pôsobisku v našej farnosti mu želáme veľa zdravia a hojnosť Božích milostí.

(erk)

Z činnosti združenia OZ HORNONITRIE - kniha o kroji



Hornonitrie je región bohatý na kultúrne i historické dedičstvo. OZ Hornonitrie vydáva knihu TRADIČNÝ ODEV HORNONITRIA. Tradičné ľudové odevy zdobené „renesančnou" pravnianskou výšivkou sú jedným z najvýraznejších prvkov tohto dedičstva, odrážajúcim nielen umelecké cítenie a zručnosť našich predkov, ale aj ich každodenný život a zvyky. Kúpou unikátnej knihy môžete aj vy zachovať kultúrne dedičstvo tohto regiónu. Kniha, ktorá detailne mapuje tradičné ľudové a meštianske odevy regiónu deviatich obcí. Publikácia zachytáva historickú jedinečnosť každej z nich. Spolu môžeme zabezpečiť, že vzácne tradície neupadnú do zabudnutia a stanú sa súčasťou nášho života.

Kniha spája dve národnosti žijúce v pravnianskej doline. Stmeľuje Slovákov i Nemcov, ktorí už viac ako 700 rokov osídľujú pôvodne malé národnostne zmiešané územie. Kniha prezentuje nehmotné kultúrne dedičstvo karpatských Nemcov a v rovnakej miere aj slovenskú ľudovú kultúru, ktorá je pre každú z obcí Hornonitria jedinečná. Knihu je možné predplatiť prostredníctvom platformy startlab na webovej stránke OZ Hornonitrie (informácia a link je aj na stránke našej obce), aby získali dostatok financií na jej vydanie ešte v tomto roku. Členovia Občianskeho združenia Hornonitrie začali v roku 2021 pracovať na výskume a dokumentácií krojov a krojových prvkov deviatich obcí Hornonitria, aby nadviazali na poznatky regionálnych etnológov z roku 1974 a rozdrobené informácie z monografií jednotlivých obcí ucelili. Kniha ponúka na viac ako 200 stranách detailný pohľad na tieto nádherné kroje, ich skladbu, výrobu a históriu. Obsahuje rozsiahle popisné texty a bohatý obrazový materiál pokladov zachovaných do dnešných čias v truhliciach starých materí.

-red-

ČINNOSŤ MATERSKEJ ŠKOLY

Aktivity detí

Druhá májová nedeľa už tradične patrí našim mamičkám. Deti z oboch tried si pre svoje mamičky pripravili krásny program plný spevu, tanca a básničiek. Všetko preto, aby potešili tie, ktoré sa s láskou celý čas starajú o všetkých.



Pozvanie do našej materskej školy prijala aj pani včelárka Janka Svitková. Prišla sa s našimi deťmi podeliť o svoje poznatky a skúsenosti s chovom včiel. Mali sme možnosť vidieť včelárske potreby, včelie produkty a oboznámiť sa s ich liečivými účinkami. Deti tak mali možnosť priamym zážitkom obohatiť si svoje prírodovedné vedomosti z oblasti života včiel. Mali možnosť ochutnať aj med priamo z včelieho plástu. Za túto milú návštevu a krásnu prezentáciu včelárskeho remesla a včelieho života ďakujeme.





Výlet spestrí deťom každodenný pobyt v materskej škole. Plní nielen výchovno-vzdelávaciu funkciu, ale aj oddychovú a relaxačnú. Zároveň rozvíja sociálne zručnosti v novom prostredí. Preto sme deťom pripravili dobrodružnú cestu do minulosti. Cieľom nášho výletu bolo objaviť fascinujúci svet dinosaurov, kde na vlastné oči uvidia, ako vyzerajú ich obľúbené hračky. Deti boli nadšené zo všetkého a veríme, že toto dobrodružstvo sa im páčilo.

Pedagogický kolektív MŠ Poruba

Našim deťom stále pripomíname, aké je dôležité neustále chrániť a starať sa o našu planétu Zem, ale tak isto aj našu krajinu a najmä prostredie v ktorom žijeme. A preto nám záleží na čistote a poriadku nášho okolia. Celá materská škola sa zapojila do úpravy nášho areálu a detičky pracovali usilovne ako včeličky. Cieľom bolo rozvíjať environmentálne povedomie detí tvorivým a hravým spôsobom, chrániť a starať sa o prírodu a zveľaďovať prostredie, v ktorom žijeme.





Naučiť deti viac o tom ako sa pestuje zelenina, akú výživu potrebujú rastliny, môžeme aj bez veľkej záhrady, Stačí malý vyvýšený záhon, kde si deti založia svoju vlastnú mini záhradku, o ktorú sa potom spolu všetci staráme. Ako u nás už býva zvykom, skoro na jar sa deti učia a na „vlastnej koži“ si vyskúšajú sadenie semienok, o ktoré sa potom v triede starajú. A časom keď zo semienka vyrastie rastlinka ju s spoločnými silami presádzame do našej malej záhradky. A tak tomu bolo aj tento rok. Deti zo semienok predpestovali rajčiny, cukety, brokolicu a listový šalát ale aj rôzne bylinky ako šalvia, bazalka. Tešíme sa spoločne na plody našej práce.







MATERSKÁ ŠKOLA V PORUBE

Zdravý mliečny chrup je nielen základom zdravého úsmevu v ďalšom živote. Má totiž dôležitú úlohu – drží miesto pre trvalé zuby, umožňuje naučiť sa správne artikulovať a nešušlať. Schopnosť stravu dobre požuť majú na starosti tiež zdravé zuby. Preto ani v materskej škole nepodceňujeme túto starostlivosť a plníme úlohy projektu ZRAVÉ ZÚBKY. Zámerom je hravou formou vštepiť deťom základné vedomosti o zuboch, o tom ako ich udržať zdravé a naučiť deti úplnej zručnosti pri čistení zubov. Opakovaním praktických cvičení deti získavajú dôležité vedomosti a aj zručnosti pri realizácii starostlivosti o zdravie zubov a ďasien. Naučia sa, že je dôležité prevziať zodpovednosť za zdravé zuby do vlastných rúk.





Aby deti vedeli ako sa treba správne starať o psíkov, navštívili našu materskú školu aj chovatelia psíkov z chovnej stanice ZIVA DOG FAMILY. Pre deti mali pripravenú zaujímavú prezentáciu i s praktickými ukážkami. Rozprávali deťom ako sa treba správne o psíka starať, aj ako ho treba správne cvičiť. Nakoniec deťom predviedli ukážky výcviku psov a deti si mohli niektoré povely aj samy vyskúšať. Vďaka tejto milej návšteve sme zažili vonku dopoludnie plné radosti a zábavy spolu s našimi štvornohými kamarátmi.

Ako to už na konci školského roka býva za krásny rokom plným zábavy, občas aj slzičiek, treba dať bodku. A ako inak ukončiť školský rok, než ukázať rodičom a starým rodičom čo všetko sa deti stihli naučiť počas školského roka. A tak si deti z triedy včielok spolu s pani učiteľkami pripravili besiedku. Predviedli aké pesničky sa naučili a zahrali aj krásne divadielko.

Pedagogický kolektív MŠ Poruba



Rozprávky neodmysliteľne patria k deťom a preto aj ďalší výlet, ktorý sme si pre deti ku konca školskému roku pripravili, nebol nikam inam ako do rozprávkového lesa v Nezbudskej Lúčke. Deti si mohli pozrieť rôzne rozprávkové postavy, ktorými bol posiaty malý lesík. Popri chodníku spoznali Tri prasiatka, Shreka, Snehulienku ale aj obľúbenú Elsu a ešte aj veľkého draka, ktorého sa ale vôbec nebáli. Na cestu domov sme sa ešte posilnili v miestnej kolibe výborným obedom, ktorý deťom náramne chutil.











NÁVŠTEVA Z PARTNERSKEJ OBCE LIPOVĽANY

Matica slovenská (MS) v Lipovľanoch v Chorvátsku je veľmi aktívnou organizáciou. Medzi potomkami Slovákov, ktorí sa na prelome 19. a 20. storočia presťahovali do tejto obce (pochádzali aj z Poruby a okolia) udržiava a rozširuje vedomie o Slovensku. O „starej vlasti", ako Slovensko zvyknú nazývať. V dňoch 12.−14. júla 2024 preto opäť navštívili Slovensko i hornú Nitru, vrátane partnerských obcí Poruba a Lazany. Výpravu pútnikov tvorili členovia MS v Lipovľanoch a žiaci slovenského jazyka a kultúry zo Základnej školy J. Kozarca v Lipovľanoch s rodičmi a pedagógmi Jelenom Dejanovićom a Dariom Ptičakom. Organizátorom a vedúcim výpravy bol predseda MS Josip Krajči, tlmočníkom profesionálny sprievodca Mladen Heruc a väčšinu cesty absolvoval aj starosta Lipovlian Nikola Horvat. Počas troch dní navštívili hornú Nitru a hlavné mesto Slovenska − Bratislavu.








Cesta autobusom z Chorvátska, cez Maďarsko a juhozápadné Slovensko do Prievidze trvala osem hodín. Pútnici sa ubytovali v hoteli Magura. Hneď v sobotu ráno navštívili Bojnický zámok. Sprevádzal ich knihovník a archivár zámku a náš spoluobčan Erik Kližan. Hostia sa dozvedeli množstvo zaujímavostí o histórii a majiteľoch tejto krásnej stavby. Najmä žiaci tu spoznali časť slovenskej histórie, umenia a stavebnej kultúry i životný štýl niekdajších majiteľov zámku. Plánovaný obed v Bojniciach prekazil rozsiahly výpadok elektriny po nočnej búrke. Organizátori však zabezpečili občerstvenie z prievidzských pekární a obchodov. Pútnici tak neplánovane navštívili a spoznali aj časť Prievidze.

Ich ďalšia cesta však smerovala do Poruby. Príjemný úkryt pred horúčavou im poskytol Kostol sv. Mikuláša. Sprievodca im predstavil históriu obce aj unikátne fresky. Hostia z Lipovľan sa dozvedeli, že Poruba sa z pôvodne baníckej osady stala malou podhorskou dedinou roľníkov. Pôda však nedokázala uživiť všetkých obyvateľov a preto niekoľko jednotlivcov i celé rodiny odchádzali za lepším životom. Dokonca do Lipovlian. Aj mezi hosťami v kostole boli potomkovia vysťahovaných rodín Pieš a Sudra. Históriu vzápätí vystriedala zábava a kultúra. Pútnici prijali pozvanie starostu Poruby Tomáša Tótha do Nedožier-Brezian. Tam sa práve konalo populárne podujatie OZ Hornonitrie TOP GULÁŠ 2024. Starostu obce Lipovľany Nikolu Horvata i predsedu MS Josipa Krajčiho na pódiu srdečne privítal starosta Poruby, domáci starosta Nedožier - Brezian Jaroslav Pekár i prezident OZ Hornonitrie a zároveň starosta Tužiny Miroslav Dzina. Deti z Chorvátska sa zapojili do kultúrneho programu recitáciami slovenských básní a spevom slovenských piesní. Obzvlášť zaujímavé bolo 15-minútové sólo vystúpenie Kristijana Sudru hrou slovenských piesní na basgitare. Je zaujímavé, že Kristijanovi predkovia pochádzali z Poruby. Hostia si pochutili na viacerých z dvanástich súťažných gulášov. Popoludní sa delegácia z Lipovlian presunula do Lazian. Tam ich na obecnom úrade slávnostne prijala starostka obce Jana Matiašková. Následne sa presunuli do historického Zvonárike domu, kde ich čakalo privítanie chlebom a soľou a pohostenie. Pri slovenských ľudových piesňach v podaní Folklórneho súboru Sielnica si spolu zaspievali i zatancovali.

Tretí deň bol pre pútnikov zároveň dňom návratu do Lipovlian. Cestou však ešte navštívili Bratislavu, kde sa oboznámili s históriou metropoly Slovenska. Návrat do Chorvátska bol šťastný. Organizátori i účastníci poznávacieho výletu vyslovili spokojnosť s celým priebehom programu. Najmä žiaci si navždy zapamätajú svoje prvé zahraničné vystúpenie pred divákmi na Slovensku. Ako nám na záver povedal predseda MS v Lipovlianoch Josip Krajči, už teraz sa tešia na ďalšie stretnutie so svojimi slovenskými priateľmi. Bohatú fotografickú dokumentáciu aj krátke video z trojdňového výletu si môžete pozrieť na stránke Matice slovenskej Lipovľany i obce Lipovľany:

(https://www.facebook.com/MaticaSlovackaLipovljaniMaticaSlovenskaLipovliany)

-redakcia a MS Lipovľany-

OZ HORNONITRIE - TOP GULÁŠ 2024





Deväť obcí Hornonitria sa v druhú júlovú sobotu stretlo už po deviaty krát.Tento rok sa podujatie konalo v obci Nedožery-Brezany. Súťažné družstvá si zmerali sily na najväčšom regionálnom podujatí našej doliny. Súčasne sa na ihrisku v Nedožeroch-Brezanoch odohral aj 9. futbalový turnaj vyslúžilcov Hornonitria. Dňa obcí pravnianskej doliny sa zúčastnili obce Nedožery-Brezany, Poruba, Poluvsie, Pravenec, Nitrianske Pravno, Kľačno, Malinová, Tužina a Chvojnica. Podujatie finančne podporil aj TSK.

Od včasného rána gulášmajstri pravnianskej doliny pripravovali ingrediencie pre najchutnejší hornonitriansky guláš. Do súťaže sa zapojil aj tím družobnej obce Poluvsie z Rajeckých Teplíc. Na spestrenie atmosféry obecné družstvá absolvovali súťaže napríklad v škrabaní zemiakov, pití piva či pribíjaní klincov na čas. Držali sa statočne. Najlepšie si však počínalo domáce družstvo. Po tretí raz získalo krištáľovú plaketu za najvyšší získaný počet bodov v súťažných disciplínach. Odborná porota od obeda hodnotila všetky kvality súťažných gulášov. O víťazovi najchutnejšieho gulášu Hornonitria rozhodol jediný bod. Najvyššie ocenenie a putovnú varechu ozdobenú pestrými stuhami z predchádzajúcich ročníkov získala obec Malinová. Pamätné varešky si domov odniesli obec Poluvsie a Poruba, ktorá bola víťazom minulý rok. Popoludnie všetkým návštevníkom spríjemnila hudobno-spevácka prehliadka regionálnych folklórnych a hudobných skupín. V programe sa predstavila folklórno-divadelná skupina SIELNICA z Lazian, ľudová hudba POLUVSKÁ MUZIKA z Poluvsia i domáce hudobné zoskupenie NAŠA KAPELA z Nedožier-Brezian. Program spestrili svojim vystúpením zahraniční hostia a priatelia z chorvátskej obce Lipovľany, ktorí boli na družobnej návšteve v Porube a pred rokom uzavreli s hornonitrianskou obcou Poruba memorandum o spolupráci. Regionálne podujatie doplnil ľudový jarmok remesiel a tradícií. Prezentovali sa pletiarky, krasličiarky, drotár i výšivkárky. Najmenších návštevníkov však najviac zaujali nafukovacie skákačky a maľovanie na tvár. Vydarená akcia potešila všetkých návštevníkov i organizátorov. Špeciálne poďakovanie patrí obciam Tužina, Poluvsie, Pravenec a Nedožery-Brezany, ktoré zabezpečili elektro-centrály z dôvodu poruchy na elektrickom vedení počas konania podujatia. Bez elektriny to v dnešnej dobe jednoducho nejde. Z podujatia TOP GULÁŠ 2024 si Poruba odniesla pekné umiestnenie. Cenu za 3. miesto v kategórii najlepší guláš a 1. miesto v škrabaní zemiakov. Starosta obce Tomáš Tóth vyzdvihol, že naše družstvo na podujatie prišli podporiť aj priatelia z chorvátskej obce Lipovľany na čele s pánom starostom Nikola Horvatom, predsedom Matice Slovenskej v Lipovľanoch Josipom Krajčim. Deti z Lipovlian sa zapojili do programu a zarecitovali básne v slovenčine. Hudobník Kristijan Sudra všetkým zahral známe slovenské skladby. Starosta obce Tomáš Tóth úprimne všetkým poďakoval za úspešný deň aj tým, ktorí spoločne vytvorili družstvo a reprezentovali na podujatí našu obec. Zvlášť poďakoval poslancom OcZ v Porube Zdenke Weissovej, Anke Zwillingovej, Evke Zajícovej, Stankovi Kurbelovi, členke komisie kultúry Lucke Čavojskej, zamestnancom obce, Palinovi Lackovi za dovoz a odvoz materiálu. Vďaka patrí aj našim futbalistom - vyslúžilcom za peknú reprezentáciu našej obce vo futbale a výdrž hrať v extrémne horúcom počasí. „Klobúk dolu!“

-red-











Z 5. PORUBSKEJ KAPSY

O najstaršej porubskej škole

História školstva v Porube je aj nie je stará. Kedysi v prostredí malých a chudobných dedín nebolo vzdelávanie samozrejmosťou. Skôr naopak. Školy, zväčša cirkevné, existovali v sídlach farnosti, lebo učiteľom bol miestny organista. A keďže v Porube fara nebola, nemal deti kto vyučovať. Najbližšie ľudové (základné) školy boli v Brezanoch alebo v Bojniciach, kde boli staré stredoveké fary. No napriek tomu sa aj v Porube našli rodičia, ktorí poslali svoje dieťa do školy. Prvým známym človekom z našej obce, ktorý nadobudol stredoškolské, dokonca vysokoškolské vzdelanie, bol Samuel Škultéty (1705 –1755). Narodil sa v Porube, študoval na gymnáziu v Prievidzi, kde aj vstúpil do rehole piaristov. Vyštudoval filozofiu a teológiu a v roku 1731 bol vysvätený za kňaza. Pôsobil na viacerých rehoľných školách na území dnešného Slovenska, Maďarska aj Rumunska. Od roku 1749 sa vrátil do Prievidze, kde bol kazateľom i kronikárom a vypomáhal na okolitých farách. Zomrel a pochovaný bol v Prievidzi.



O vzdelávanie všetkých detí v krajine sa ako prvá začala zaujímať panovníčka Mária Terézia. V roku 1777 v Uhorsku zaviedla povinnú školskú dochádzku pre deti od 6 do 12 rokov. Napriek všeobecnej povinnosti, dokonca i hroziacim pokutám, sa táto reforma naplno realizovala až od začiatku 19. storočia. No aj to nie všade. Vieme, že už v roku 1777 v Lazanoch pôsobil organista, ktorý zároveň učil deti. Učil ich čítať z katechizmu, základy počítania a spievať náboženské piesne. Či učil aj porubské deti, to nevieme. Podľa historických záznamov, v Porube prvá škola vznikla v roku 1850. Teda, nazvať ju školou by bolo trochu odvážne, keďže deti navštevovali dom, či skôr jednu izbu v dome pastiera alebo nejakého roľníka, ktorý sám vedel čítať a písať a bol ochotný tomuto učiť aj pár detí.

Z roku 1853 poznáme meno prvého porubského učiteľa Jána Jurigu. Kvalifikáciu učiteľa nemal, s rodinou býval v prenajatej miestnosti u niektorého gazdu. Deti učil od neskorej jesene do skorej jari, pokiaľ nemuseli pomáhať rodičom pri prácach na roli alebo so zvieratami. Počas roka učiteľ chodil do lesa, zbieral bylinky a huby, ktorými si privyrábal na obživu vlastnej rodiny. To, že vedel čítať a písať, využíval aj porubský richtár, pre ktorého a aj obyvateľov vyhotovoval rôzne listiny. V roku 1869 porubské deti dochádzal učiť laziansky organista Štefan Horváth. Gramotnosť obyvateľov Poruby však bola biedna, keď z 532 vtedajších obyvateľov vedelo čítať a písať iba 15. Meno ďalšieho učiteľa poznáme až z roku 1875, kedy do Poruby, do katolíckej školy, prišiel Anton Matušík. S jeho menom je spojená výstavba prvej účelovej budovy školy, ktorú dodnes poznáme pod názvom stará škola. O jej výstavbu sa zaslúžil laziansky farár a veľký slovenský národovec Daniel Laťák (1815 – 1879), ktorý porubské deti učil náboženstvo a videl biedny stav vyučovania tunajších detí po rôznych izbách alebo komorách. Materiál na stavbu školy poskytol bojnický zemepán gróf Ján Pálfi ako patrón farnosti, stavala ju firma Antona Brestenského z Nemeckého (dnes Nitrianskeho) Pravna a chlapi z Poruby. Mala dve miestnosti, v jednej bola trieda a druhá slúžila ako byt pre učiteľa. Žiaci do jej lavíc prvýkrát zasadli v roku 1879. Učiteľom bol už spomínaný Anton Matušík, na toto povolanie ešte nekvalifikovaný. Za ním, jeden rok (1886/1887), učil Imrich Gučík. V roku 1887 prišiel do Poruby prvý kvalifikovaný učiteľ Karol Jehlička. Pochádzal z Dobrej Vody. V Porube vtedy školu navštevovalo 69 detí.

Po rôznych príhodách a nezhodách po štyroch rokoch odišiel. V roku 1892 vyšiel z konkurzu na učiteľa porubskej jednotriednej katolíckej školy úspešne Rudolf Horváth (1864 – 1944), syn lazianskeho organistu. Ním sa miesto učiteľa konečne stabilizovalo, keďže on samotný v našej obci strávil takmer celý svoj profesionálny život 34 rokov. V roku 1897 začal písať školskú kroniku. Jej stránky sú plné mnohých zaujímavostí o vyučovaní ale aj v živote v Porube na prelome 19. a 20. storočia. O tom však niekedy nabudúce.

text: Erik Kližan



Foto: DiFo Poruba

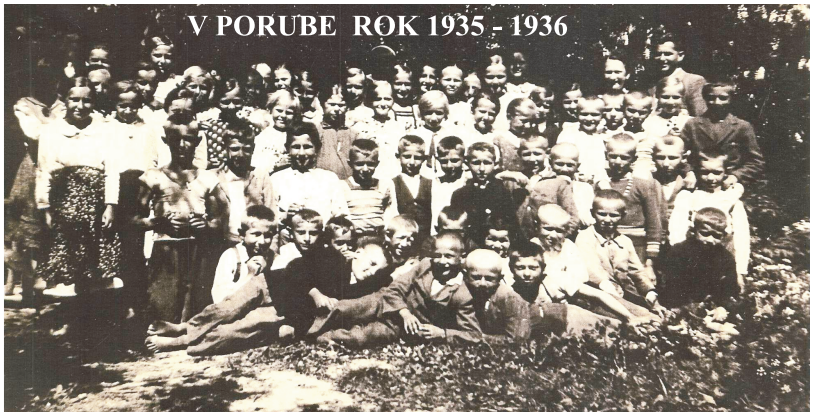

Prechádzka porubskými ulicami (4)

V priebehu rokov sa naša obec stala domovom aj viacerých rodín a obyvateľov, ktorí nepochádzajú z Poruby. Preto im nie sú vždy známe tradičné pomenovania častí obce, uličiek alebo stavieb, ktoré „starousadlíci“ bežne používajú v svojej komunikácii. Preto v sérii krátkych príspevkov si niektoré predstavíme.

Lipa na Klinčeku. Na severnom okraji Poruby sa nachádza lokalita s názvom **Klinček.** Dostaneme sa k nej od urbárskej krčmy a telocvične, poza areál niekdajšej školy panelovou cestou. Podľa čoho dostala pomenovanie, nevieme. Možno podľa toho, že je vklinená medzi dve cesty. Jedna, široká, tiež čiastočne vyložená betónovými panelmi, vedie do Bieleho jarku a odtiaľ pokračuje do Malinovej. Druhá cesta je dnes už ťažko identifikovateľná. Bola hlboko vkrojená do terénu s vysokými okrajmi. Bola to stará cesta vedúca z Poruby do Cachu (tak sa do roku 1948 nazývala obec Malinová). Asi v polovici jej 3 km dĺžky bol kedysi čiastočne zakopaný chotárny kameň. Na ňom bol pálfiovský erb a skrátka CPJ vo význame gróf Ján Pálfi, ktorý bol majiteľom bojnického hradu a panstva. Ten bol aj zemepánom a majiteľom väčšiny chotára v oboch dedinách. Lokalitu Klinček dnes spoznáme podľa mohutného stromu lipy veľkolistej. Má úctyhodné rozmery, obvod kmeňa vo výške jedného metra nad zemou je 414 cm. Pod lipou stojí drevený kríž. Tradovalo sa, že na tom mieste kedysi zamrzol kožušník z Nemeckého Pravna a že tam strašilo. Preto tam Porubania postavili kríž. Ten súčasný je z druhej polovice 20. storočia s kovovou ohradkou. Obyvatelia Poruby majú tento kríž dodnes v úcte, veď priestor okolo neho je stále upravený a vysadený kvetmi. V susedstve lipy a kríža je záhradkárska osada s ovocnými stromami a včelnicou.

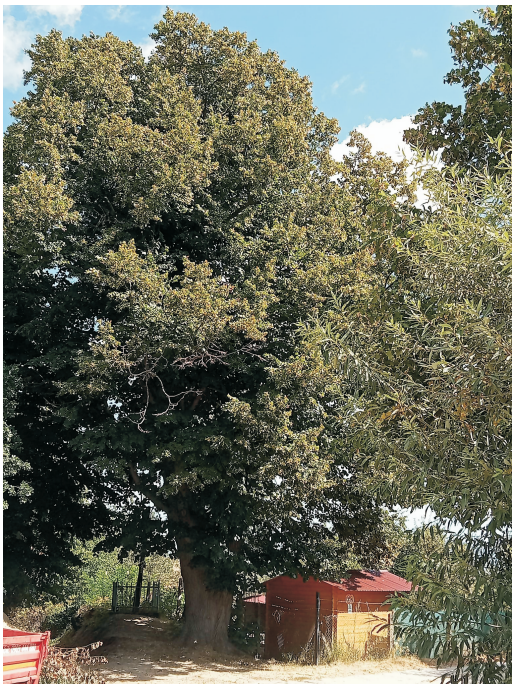



Text a foto: Erik Kližan







Rekonštrukcia oplotenia cintorína

Oplotenie pri vstupe do areálu cintorína v Porube už nutne potrebovalo opravu a vynovenie. Rekonštrukcia oplotenia je hotová. Vstup do nášho cintorína je viditeľne iný, krajší a dôstojnejší. Pôvodné oplotenie bolo dávno za hranicou životnosti a návštevníkov cintorína vyrušovala aj estetická stránka pôvodného plotu. V nasledujúcom období plánujeme postupne pokračovať s ďalšou rekonštrukciou oplotenia, a tak dodať areálu celkový pekný pohľad. Tento projekt bol podporený dotáciou 5 000 € uznesením Vlády SR.

-red-

Výstup na Maguru



Už sedemnásť rokov sa v mesiaci máj koná výstup obcí na Maguru. Tento rok to bolo 1.mája. Podujatie je vždy regionálne propagované a o jeho úspešnosti niet pochýb. Výborné počasie opäť prilákalo veľké množstvo turistov z oboch strán Magury. Niektorí účasť vopred nahlásili prostredníctvom obecných úradov, aby mali zabezpečený guláš a občerstvenie. Takto sa dá lepšie odhadnúť počet účastníkov a tak je každý spokojný. Na chate Roveň bolo pre všetkých pripravené bohaté občerstvenie - poľovnícky guláš, pivko, kofola, kávička a neodmysliteľne dobrá spoločnosť usmiatych ľudí. Neďaleko chaty hrala hudobná skupina OLYMPIA. Príjemná atmosféra a pohoda. O tom sú tieto stretnutia. Starosta obce Poruba verejne poďakoval domácim poľovníkom a ich partnerkám za zabezpečenie celého občerstvenia. Výborne sa o všetkých postarali. Vieme, že variť guláš pre cca 700 ľudí nie je v horskom prostredí vôbec ľahké. Srdečná vďaka! Poďakovanie patrí aj množstvu dobrovoľníkov za pomoc pri príprave stolov, stanov a aj pri samotnom organizovaní. Podujatie svojou prítomnosťou podporil aj poslanec NR SR a predseda TSK Jaroslav Baška, tiež niektorí poslanci TSK. Už tradične sa podujatia zúčastňujú aj starostky a starostovia z okolitých obcí. Najviac účastníkov bolo jednoznačne z Poruby, ale účasťou nezaostávali ani okolité obce. Celkovo odhadujeme, že sa výstupu zúčastnilo približne 900 turistov. Napriek záverečnému náročnému stúpaniu boli medzi turistami aj cyklisti. Tešíme sa na stretnutie o rok.

-red-





Výstup na Maguru












Na XXXVI. sneme ZMOS-u mala naša obec zastúpenie

Dňa 28. mája a 29. mája sa v Bratislave konal 36. snem Združenia miest a obcí Slovenska za účasti takmer tisícky komunálnych lídrov. Rokovania sa zúčastnilo aj dvadsať členov Združenia miest a obcí HORNEJ NITRY, aj starosta obce Poruba Tomáš Tóth. Dva rokovacie dni sa niesli v duchu bilancovania dosiahnutých výsledkov ZMOS-u od posledného snemu a zároveň riešením zložitej situácie v samospráve. Predseda ZMOS-u Jozef Božik jasne a otvorene pomenoval, čo trápi mestá a obce a definoval priority, ktoré chceme dosiahnuť v rôznych oblastiach vedenia samosprávy. Jednou z najdiskutovanejších tém bola sociálna služba. Na sneme riešili aj otázku bezpečnosti vo verejnom sektore. Ďalšou témou bolo zavedenie mechanicko-biologickej úpravy odpadu, ktoré sa podarilo oddialiť na začiatok roka 2025. Rezonovala aj téma zmeny financovania materských škôl.

-red-



INFORMÁCIE PRE OBČANOV

Voľby do Európskeho parlamentu 2024

Voľby do Európskeho parlamentu sa konali 8. júna 2024.
Výpis zo zápisnice Okrskovej volebnej komisie v Porube:
- počet voličov zapísaných v zozname voličov 1094
- počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní 442
- počet voličov, ktorí odovzdali obálku 442
- počet platných odovzdaných hlasov 432

Uvádzame strany, ktoré mali od voličov minim.1 hlas:

Demokrati	16 hlasov
Spájame Občanov Slovenska - SOSK	2
SPOLOČNE OBČANIA SLOVENSKA	1
Socialisti.sk	1
Slovenská národná strana	23
REPUBLIKA	66
SRDCE vlastenci a dôchodcovia SNJ	1
Kotlebovci - ĽS Naše Slovensko	1
ZDRAVÝ ROZUM	10
Komunistická strana Slovenska	1
Kresťanská únia	3
SMER - sociálna demokracia	149
Kresťanskodemokratické hnutie	13
Sloboda a Solidarita	8
Progresívne Slovensko	96
SLOVENSKO, ZA ĽUDÍ	1
HLAS - sociálna demokracia	40

Informácie z matriky narodení

Za obdobie apríl až júl 2024 sa v našej obci narodili:
Nina Čavojská - apríl
Matteo Kulhánek - máj
Diana Vrchovská, Matúš Lacko a Izabela Piešová - iúl.

Detičky vítame medzi nami. Prajeme im zdravie, spokojnosť a veľa lásky.



Informácie z matriky úmrtí

Úmrtia v Porube za obdobie apríl až júl 2024.
V mesiaci apríl sme sa navždy rozlúčili:
s Jozefom Zimanom (*1949)
s Jánom Valachom (*1965)
v mesiaci jún s Jozefom Piešom (*1955)
v mesiaci júl s Annou Čavojskou (*1944).

Ponuka - obecné tričká s novou grafikou

Aj keď sa blíži koniec leta, nové tričko v šatníku poteší v každom ročnom období. Preto sme vytvorili novú grafiku na tričko obce Poruba, ktoré môže hrdo nosiť každý, kto má Porubu rád. Tričká sú v dvoch farbách: zelenej a žltej. Aj keď žltá farba nie je typickou farbou Poruby, nebojíme sa aj nových farieb. Tričko je UNISEX, 100% bavlna vysokej kvality. Cena trička: 17 €/ks vrátane potlače. Tričko si môžete v požadovanej veľkosti, farbe a množstve záväzne rezervovať iba prostredníctvom formulára do 31.8.2024, príp. osobne na OcÚ Poruba. Ihneď po jeho výrobe Vás budeme kontaktovať a budete si ho môcť prevziať na OcÚ Poruba.

-red-



Zber textilu

V našej obci sú opäť rozmiestnené kontajnery na zber šatstva a textilu – **pri starej bytovke a pri telocvični.** Rešpektujte prosím pravidlá zberu a šatstvo vhadzujte do kontajnerov v igelitových vreciach, ktoré sú zviazané, aby sa pri manipulácii, teda vyprázdňovaní zberovou spoločnosťou, nerozpadli.

Zbierajú sa odevy vhodné na ďalšie použitie, teda pekné, čisté, nepoškodené a použiteľné. Pánske, dámske a detské oblečenie, opasky, kabelky, topánky, hračky, bytový textil aj páperové paplóny a vankúše.

Nezbiera sa textilný odpad nevhodný na ďalšie použitie a teda znehodnotený, poškodený, špinavý a nepoužiteľný textil. Takýto odpad vhadzujte iba do komunálneho odpadu.



ZBER TEXTILU

Uličkový turnaj



Posledný júnový týždeň sa konal už 20. ročník ULIČKOVÉHO TURNAJA o pohár starostu obce Poruba. Tento rok vyhralo mužstvo STRED. Na ihrisku panovala dobrá športová nálada. Zúčastnili sa mužstvá registrovaných aj neregistrovaných futbalistov, ktorí bývajú v Porube. Aj keď v obci zatiaľ ulice nie sú pomenonované, obyvatelia lokálne názvy uličiek bežne používajú: Dubina, Dolný koniec, Školská ulička, Vŕšky, Zajačia ulička, ktoré odohrali spolu šesť zápasov. Víťazmi sú však naozaj všetci hráči, pretože odohrať turnaj v 35 stupňoch je naozaj obdivuhodný výkon. Srdečná gratulácia patrí víťazom a poďakovanie organizátorom za príjemný športový deň.

-red-

Koniec sezóny 2023/2024

K ukončeniu sezóny TJ Magura Poruba krátka rekapitulácia celej sezóny. Muži v tabuľke skončili na 7. mieste so ziskom 49 bodov. V zápasoch dali spolu 90 gólov a 74 gólov dostali.
Góly dali hráči:
Juraj Hianik (19), Jaroslav Gebrlín (12), Joao Vitor Silva Pereira (9), Erik Kozák -, Andrej Baláž -, Mykhailo Muryn -, František Čavojský (5), Reynel Santiago Figueredo Cucunuba (5), Patrik Mokrý (5),Giorgio Lange (3), Roman Oboňa (2), Dávid Rexa (1), Patrik Krivák (1), Kristián Škultéty (1), Roman Vážan (1).
Poďakovanie patrí všetkým priaznivcom a fanúšikom porubského futbalu za podporu.

fb - TJ Magura Poruba









„**Z porubskej kapsy**", noviny obyvateľov obce Poruby, vydáva obec Poruba, sídlo: Obecný úrad, Poruba č. 95, 972 11, IČO: 00 318 426. Reg. číslo: EV 6119/23/PT, ISSN 2730-1001. Nepredajné. Redakčná rada: Ing. Tomáš Tóth, Ing. Erik Kližan, Mgr. Adriana Horinková. Grafická úprava: Mária Luprichová. Náklad 550 ks, štvrťročník. Príspevky do novín môžete doručiť na adresu: podatelna@poruba.sk, tel. č.: 046/5482004. Tlač: Lipoprint, s.r.o. Prievidza. Redakčná rada si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov.